

Volgens kardinaal Danneels moet de nieuwe paus allereerst met de hele Kerk een proces van bekering starten

‘Een aalmoes alstublieft’

Hoe als christen reageren op bedelaars die aankloppen aan de pastorie?

- ▶ Pastorieën boezemen mensen in nood vertrouwen in
- ▶ Gelovigen ervaren een spanning tussen een goed christen willen zijn en toch kritisch zijn
- ▶ Geef geen geld, maar wees een tochtgenoot

Ilse VAN HALST

Cijfers zijn er niet, maar heel wat mensen in nood kloppen om hulp aan bij pastorieën en kloosters. Tijdens een vormingsdag in het bisdom Antwerpen bleek de problematiek alvast herkenbaar, ook voor pastorale medewerkers.

„Ze worden aangeklampt tijdens een parochiale activiteit, soms zelfs thuis opgezocht, omdat men weet dat ze actief zijn in de parochie. De meeste hulpzoekers kloppen wel aan bij de pastorie. Steevast vragen ze om geld”, vat Maria Verwimp van CCV Antwerpen de ervaringen samen. „Mensen wenden zich tot de parochie omdat die hen vertrouwen inboezemt. De hulpzoekers blijken vaak gelovigen uit de voormalige Oostbloklanden of uit Afrika, maar soms ook mensen uit onze buurt, die de eindjes niet aan elkaar kunnen knopen. Ze weten dat ze in alle discretie terecht kunnen bij de parochie.”

Hoe weet je wie echt hulp nodig heeft? Hoe reageer je best? „We weten niet goed wat we met zulke vragen moeten aanvangen”, vertaalt Verwimp het gevoel van menig pastorale medewerker. „Vaak blijven we als aangesprokene achter met een gevoel van onmacht. Doen we niets, dan menen we dat we geen goede christenen zijn. Doen we wel iets, dan vinden we dat we ons lieten inpakken of dat we net onvoldoende deden.”

„Als gelovigen bevinden we ons voortdurend in dat spanningsveld”, erkent ook Els Van Elsen van Welzijnsschakels Kempen. „Dat je als goede christen wil helpen, betekent niet dat je niet kritisch mag zijn. Evenmin dat je per se iets moet doen. Er zijn, is vaak al een hulp op zich.”

Armoede zullen we aan de deur van de pastorie niet oplossen, maar dat wil niet zeggen dat we niets kunnen doen. © Frank Bahn Müller

„Als algemene regel raden we aan nooit geld te geven”, benadrukt Maria Verwimp. „Geld geven is een gemakkelijksoplossing. Het sust je geweten. Je hebt iets gedaan, maar eigenlijk heb je niet echt geholpen. Geld geven, is bovendien vernederend voor wie hulp zoekt en creëert afhankelijkheid. En wat als ze enkele dagen of weken later opnieuw aankloppen?”

Uit een rondvraag bij de plaatselijke contactpersonen blijkt dat parochies slechts uitzonderlijk geld geven. „De tijd van het sigarenkistje op de schoorsteen van mijnheer pastoor is voorbij”, weet Verwimp. „Sommige pastorieën sorteren weggeschonken kleding en voedsel en delen dat uit aan behoeftigen die aanbellen, andere spreken af om een tegoedbon van Aldi te geven om aldus de hoogste nood te lenigen.”

Opmerkelijk is dat hulpzoekers die bon doorgaans niet inruilen in de supermarkt. „Dat geeft aan dat de vraag van bedelaars om geld eigenlijk een vraag is om gehoord te worden”, analyseert Verwimp. „Daarom is het belangrijk dat je die mensen binnenvraagt en beluistert. Hebben ze wel geld nodig? Of voedsel? Wie zijn ze? Wat verwachten ze van jou?”

„Jij kunt een verschil maken voor de mens die aanklopt aan jouw deur”

En ze vervolgt: „Daarom pols je best naar wat volgens jou de eerste stap is die moet worden gedaan om uit een benarde situatie te geraken. En onmiddellijk daarop naar wat *jij* kunt doen. Want ook al kun je de situatie

niet structureel oplossen, als aangesprokene heb ook jij een verantwoordelijkheid.”

Maria Verwimp heeft nog een goede raad: „Je hoeft de hulpvrager niet prompt te helpen. Je kunt ook eerst nagaan wat mogelijk is en hem/haar vragen later terug te keren. Wie echt in nood verkeert, komt terug. Bedriegers zie je gewoonlijk niet meer.”

Verwimp raadt ook aan om in het parochieteam afspraken te maken hoe te reageren op zulke hulpvragen. Daarmee speelt CCV Antwerpen in op de *Visietekst van en voor het bisdom Antwerpen*, waarin bisschop Bonny schrijft: „Iedere christen, jong en oud, zou een antwoord moeten kunnen geven op de vraag: ‘Wie is de mens die jij helpt?’” De verantwoordelijkheid van de christelijke gemeenschap reikt echter verder dan louter hulp bieden. Ze gaat ook over

het voorkomen van alle vormen van uitsluiting.

„Vandaar het belang preventief te werken op langere termijn, met Welzijnsschakels bijvoorbeeld”, zegt Verwimp. „Bovendien sterkt een dergelijk kader pastorale medewerkers in het omgaan met hulpvragen. Het laat je immers niet onberoerd als iemand aanbelt om hulp. Als je niet kunt helpen, houd je daar een slecht gevoel aan over. Dan is een team waarin je kunt ventileren belangrijk.” En ze besluit: „We moeten realistisch zijn. Armoede zal je niet oplossen aan de deur van de pastorie. Wat niet wil zeggen dat je bij de pakken moet blijven neerzitten. Je kunt een verschil maken door te luisteren en samen een begin van een oplossing te zoeken. Dat is soms moeilijker dan in je geldbeugel te tasten.”